

Gondold újra Szőnyi festményeit!

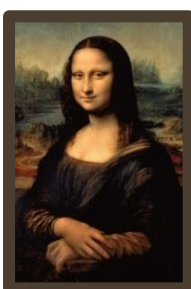
Szőnyi 130 - rajz- és videópályázat

Szőnyi István születésének 130. évfordulója alkalmából pályázatot hirdetünk felső tagozatos, illetve középiskolás diákoknak. A feladat: **parafrázis** készítése - egy már létező műalkotás újragondolása, újraalkotása más eszközökkel, technikával vagy más stílusban, amely pályázatunk esetében lehet **festmény, grafika** vagy **videó**. Kiindulási műként Szőnyi István 10 táblaképét adjuk meg, melyeket honlapunkon (<https://szonyimuzeum.hu/palyazat-2024/>) teszünk közzé.

Akik a videót választják, azoknak inspirációként javasoljuk a múzeumban látható négy festményhez kapcsolódó kisfilmet, amely audiovizuális applikáció segítségével okos telefonnal is megtekinthető.

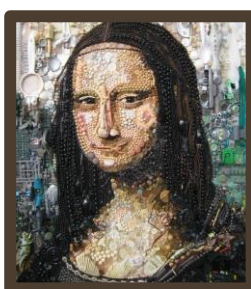
A képzőművészetben számtalan példát találunk parafrázisra. Leonardo da Vinci vagy Jan Vermeer van Delft festményeit is sokan és sokféleképpen újragondolták már. Ezek közül láthatok itt néhányat:

Eredeti mű:

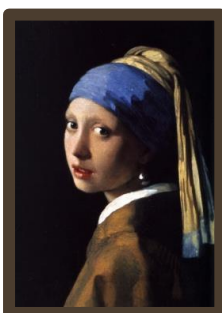
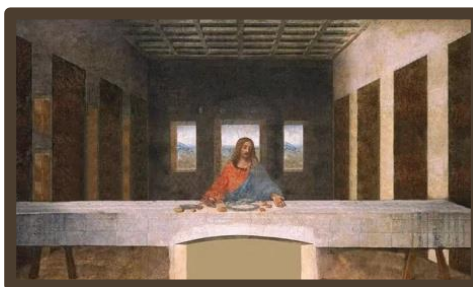

Leonardo da Vinci: Mona Lisa

Parafrázis:

Leonardo da Vinci: Az utolsó vacsora

Jan Vermeer van Delft: Leány gyöngy fülbevalóval

A parafrázis nem az eredeti mű másolata, hanem annak felhasználásával egy új alkotás létrehozása. Hangolódj rá Szőnyi István műalkotásaira, válassz ki egyet a honlapunkon megadott festmények közül és alkossd újra!

KORCSOPORTOK: 1. felső tagozatos
2. középiskolás

PÁLYÁZATI KATEGÓRIÁK:

A. Hagyományos technikák

Méret: A3
Alkalmazható technikák: grafit, színes ceruza, filctoll, zsírkréta, tempera, akvarell, akril, olaj, tus, toll, montázs, kollázs, stb. és egyes technikák
Beküldés módja: Az elkészített művet fotóként, vagy beszkenelve jpg formátumban, 300 dpi felbontásban kérjük elküldeni a szonyiistvanemlekmuzeum@gmail.com címre (pdf formátumot nem tudunk elfogadni). A csatolmányként szereplő fájl neve tartalmazza az alkotó nevét és életkorát.

B. Videó

Méret: max. 75 MB
Terjedelem: max. 60 mp
Videó formátuma: .mov vagy .mp4
Elkészítés módja: A videó lehet vágott, vágatlan, egysíntes, élőszerplős, montázs, árnyjáték, bábozás, animáció stb.
Beküldés módja: Az elkészített alkotást a szonyiistvanemlekmuzeum@gmail.com címre kérjük elküldeni.
A csatolmányként szereplő fájl neve tartalmazza az alkotó nevét és életkorát.

BEADÁSI FELTÉTELEK:

A pályázatra elküldött e-mailben szerepeljen:

- a pályamű címe, technikája
- egy rövid, 4-5 mondatos műleírás, amely tartalmazza azt, hogy mit szeretett volna kifejezni az alkotó a művel, és azt, hogy hogyan használta fel az eredeti alkotást
- az alkotó neve, életkora, korcsoportja, amelyben indul
- az alkotó postai, valamint e-mail-es elérhetősége,
- iskolájának neve

Pályázóként egy alkotás nyújtható be. Az alkotáson név, vagy bármilyen más személyes adat ne szerepeljen!

A pályázat benyújtásával a pályázó hozzájárulását adja, hogy alkotását, nevét és életkorát a Szőnyi István Emlékmúzeum internetes felületein közzétegye, valamint belső kiadványain megjelentesse. Az e-mailben megkapott adatokat harmadik személynek nem adjuk ki.

Beküldési határidő: 2024. május 19.

Eredményhirdetés és kiállítás megnyitó: 2024. június 8.

A szakmai zsűri tagjai:

- Garami Mária *(rajzpedagógus, a Nagymarosi Képzőművészeti Egyesület vezetője)*
- Gózon Francisco *(operatőr, filmrendező, egyetemi tanár)*
- Sándor Róbert *(tervezőgrafikus, illusztrátor)*

Díjazás:

A szakmai zsűri által legjobbnak ítélt alkotásokból **szabadtéri időszak kiállítás nyílik** 2024. június 8-án. Kategóriánként, illetve korosztályonként is **3-3 helyezettet ajándécsomaggal jutalmazunk**.

Az **I. kategóriában** beérkezett és legjobbnak ítélt 5-5 alkotást kültéri kiállításra alkalmas hordozó felületre nyomtatva állítjuk ki a Szőnyi István Emlékmúzeum kertjében.

A **II. kategóriából** szintén 5-5 kiválasztott videót pedig a múzeum verandáján vetítjük le. A kiállítás zárónapja után a kiállított alkotásokat ajándékként odaadjuk alkotóiknak, a díjazott alkotások és videók egy éven keresztül megtekinthetőek lesznek honlapunkon.

Bővebb információt kérhetnek a szonyiistvanemlekmuzeum@gmail.com e-mail címen, vagy a 06 (27) 620-161-es telefonszámon.

VÁLASZTHATÓ SZŐNYI ALKOTÁSOK:

1. Tavaszi Dunakanyar (*tempera, vászon*)

Zebegényben Szőnyi egyik fő témája a Dunakanyar volt. A megunhatatlan látványt több féle módon, technikával, évszakban megörökítette meg. Az évek során egyre jobban sikerült visszaadnia a nagy víztükörről visszaverődő fényt, amellyel sokat kísérletezett. Ez a kép, üde, világos színeivel Szőnyi festészetének érett korszakában készült. Azt a harmóniát és derűt sugározza, amely zebegényi időszakától kezdődően fokozatosan vált uralkodóvá képein.

2. Fázó kislány (*tempera, furnér*)

A képen látható kislány a festő, Zsuzsa nevű lánya, aki több alkotásán is szerepel. A kislány a zebegényi ház verandáján, az ajtó előtt áll mezítláb, egy kendőbe burkolózva, alakjával megidézve egy jellegzetes falusi jelenetet. Szőnyi szívesen örökített meg egyszerű, hétköznapi pillanatokot.

3. Hazatérő csorda (*tempera, vászon*)

Szőnyi maga is gazdálkodott Zebegényben, teheneket is tartott. Kertjének magasabb pontjáról azt is láthatta, ahogy az esténként hazatérő csorda tehenei felismerve saját házuk kapuját, besétálnak azon és bemennek az istállóba. Szőnyi nem csak teheneket tartott, hanem lovat, kecskét, disznót, tyúkot, kutyát és macskát is. Nagyon szerette az állatokat. Gyakran ábrázolta őket különböző képein.

4. Kerti pad (*tempera, vászon*)

Szőnyi békét és nyugalmat sugárzó ikonikus alkotása ez a mű, amely a festő kertjében, az árnyas lombok közt megbúvó kis fehér padról készült. Szőnyi a képet 1943-ban festette és Zsuzsa lányának szánta nászajándékba, aki jövőbeli férjével, Triznya Mátyással ezen a kis padon romantikázott szerelmük hajnalán. Festményével a művész megteremtette a háború borzalmaitól védett béke szimbolikus szigetét.

5. Öreg révész (*tempera, vászon*)

A Zebegényben nyaraló festők számára különlegesen kedves helyszín volt a Dunapart. A Duna másik partjára, Pilismarótra a ladikos Pali bácsi hozta-vitte az árusokat és a fürdőközönséget, így gyakran Szőnyiéket is. Az Öreg révész című képen, a 16 éves korától 80 éves koráig szolgálatot teljesítő Pali bácsi alakja látható, miközben megpihen egy folyóparti fa tövében. Az ábrázolt személy arca elmosódott, hiszen Szőnyi egy idő után egyre kevésbé tartotta fontosnak a portré szerű ábrázolást. A célja nem egy konkrét személy megörökítése, hanem időtlen pillanatok, hangulatok, élettérzések kifejezése volt.

6. Asztal körül (*tempera, vászon*)

Szőnyi sokalakos képén családtagjait festette meg, amint a verandán egy asztal körül ülnek és olvasnak. A jelenet nem beállított. Szőnyire jellemző volt, hogy spontán, ellesett pillanatokban ábrázolja az embereket tevékenységeik közben. A verandán sokat tartózkodott a család, sok baráti összejövetelt is tartottak itt. A képen Zsuzsa lánya, későbbi veje, Triznya Mátyás és Péter fia látható. Néhány évvel később Zsuzsa és Mátyás immár házaspárként elhagyták az országot és Rómában telepedtek le. Szőnyi Péter 1945-ben, 18 éves korában, agyhártyagyulladásban elhunyt.

7. Tehenek a vízben (*tempera, vászon*)

Egy forró nyári délelőtt Szőnyi István a családjával és a Zebegényben nyaraló művész barátokkal a szemközti pilismaróti strandon hűsölt, amikor mellettük egy pásztorfiú a Dunára hajtott itatni a teheneket. Szőnyit megihlette a látvány, gyorsan felöltözött, átkelt a Dunán és hazasietett a festőládikájáért, hogy lefesse a vízben delelő teheneket. Mikor a pásztorfiú odament hozzá megnézni a képet, elragadtatásában így szólt: „Minő szép”. Szőnyi ezt tartotta a legőszintébb dicséretnek, amit valaha kapott.

8. Kivert kutya (olaj, vászon)

A házzal szemközt állt az Öreg malom, amelyet 1800 körül építettek. A vízimalmot a felduzzasztott patak működtette. Az egykori Malom utca házait, csak úgy, mint más zebegényi utcarészleteket, Szőnyi gyakran ábrázolta képein.

A Kivert kutya című festményen is egy itteni részlet látható. Szőnyi gyakran nézte és rajzolta házának ablakából az utcán történeteket, az arra járó embereket és állatokat. Nagyon kötődött a falusi élethez, maga is gazdálkodott, állatokat tartott. Kiváló atmoszférateremtő képessége révén, festői eszközökkel érzékeltetni tudta a csendet. Ezen a képen az elnéptelenedett utca nyugalma még a rajta átszaladó kutya sem zavarja meg.

9. Ebéd az apai háznál (olaj, vászon)

Szőnyi korai képein gyakran ábrázolta saját magát több alakos jelenetek szereplőjeként. Ezt a képet a házasságkötése előtti évben festette. Úgy is értelmezhető, mint egy búcsú a régi családjától. A jelenetben Szőnyi háttal ül vizes pohárral a kezében. (A víz az otthonosság érzetét és az életszeretetet szimbolizálja egyes képein). A festővel szemben apja kanalazza a levest, mellette Szőnyi édesanyja, a háttérben nővérei és egyik sógora látható.

10. Esti vonat (tempera, vászon)

Szőnyi gyakran ábrázolta a Zebegényen átszáguldó vonatot. Szinte minden évszakban és napszakban készített róla képet. A gőzfelhőben száguldó vonat látványának visszaadása ugyanolyan érdekes feladat volt számára, mint a Dunáról visszaverődő fényhatások megragadása. Ezt a festményt, sok hasonló témájú kép után, már élete vége felé készítette.

SZŐNYI ISTVÁN RÓL RÖVIDEN

Szőnyi a két világháború közötti, hazai festőnemzedék egyik legsikeresebb tagja volt. Harminc évesen, 1924-ben, fiatal házasként költözött a fővárosból Zebegénybe, amely fordulópontot jelentett életében és művészetében is. Itt talált rá mindarra, amit művészetének kibontakoztatásához szükségesnek gondolt, felfedezte az ember és a természet elválaszthatatlan egységét, az egyszerű dolgokban rejlő szépséget. Fő témái a Dunakanyar és a zebegényi táj mellett, a falusi élet, a családja és otthona lettek. Az első világháborúban végig katonai szolgálatot teljesítő Szőnyi a háború után tudatosan kereste a szorosabb kapcsolatot a természettel. A természetet és a vele összhangban működő embert állította művészetének középpontjába megmutatva mindazt, amit az életben örökkévalónak és szépnek gondolt. Sokat kísérletezett különböző technikákkal és folyamatosan rajzolt. Szinte mindenről készített vázlatot, amelyről úgy gondolta, hogy később felhasználhatja majd táblaképeinél.